

THEATER ★★★★★☆

‘Stille zonde/The Dirty Work’ is een herkenbare, eigentijdse voorstelling over twee verliefde mannen in de 18de eeuw

Seks tussen mannen was strafbaar in de tijd dat Pieter van Steyn leefde. Marjet Moorman baseerde haar toneelstuk op historische rechtbankverslagen.

Hein Janssen 17 juni 2024, 11:56

‘Stille zonde/The Dirty Work’ Beeld Philippe Lemaire

Sodomie werd het in de 18de eeuw genoemd, een van de ergste zonden die een man kon begaan. Seks hebben met een andere man. Er stond de doodstraf op, wurging in het openbaar. Of de sodomiet koos in opperste wanhoop zelf voor de dood. Zo ook Pieter van Steyn, een jonge knaap die verliefd wordt op de iets oudere notaris-in-opleiding Diederik. Ze ontmoeten elkaar al ‘kruysend’ (cruisend) in het Haagse Voorhout. Het is 1729 en in Den Haag bestaat een levendige, maar zich in het duister afspelende homoscene.

Over de auteur

Hein Janssen schrijft voor *de Volkskrant* over theater en richt zich vooral op toneel en musical.

Drie eeuwen overbrugd

Over Pieter en Diederik schreef Marjet Moorman het toneelstuk *Stille zonde/The Dirty Work*. Zij baseerde zich op historische rechtbankverslagen uit 1730, toen Pieter terecht stond en er een ware heksenjacht op homoseksuele mannen ontstond. Haar tekst is een mix van oud-Hollandse en eigentijdse taal, waarmee ze ook drie eeuwen weet te overbruggen.

Het confronteert ons met een andere taal, een andere tijd, die toch ook herkenbaar is.

De mannen ontmoeten elkaar in een leegstaand huis, hun vluchtheuvel naar het paradijs. Daar hebben ze seks, die Moorman onomwonden, alles behalve oud-Hollands beschrijft. Maar daar beseffen ze ook dat ze allebei opgejaagd wild zijn.

Gepassioneerd en loepzuiver

In regie van Vasilis Apostolatos spelen Felix Schellekens (Pieter) en Jordy Vogelzang (Diederik) hun rollen gepassioneerd en loepzuiver – Schellekens gepast flamboyant, Vogelzang fraai ingetogen en bedachtzaam. De mise-en-scène is levendig, het bewegingsspel energiek, alleen het regelmatig gesleep met rollende tafels leidt behoorlijk af.

Advertentie

Tussen de mannen in speelt Nanette Edens verschillende rollen. Zo houdt ze een even prachtige als naargeestige monoloog over mannen en vrouwen, en alles daartussen, over zonde, lust en schaamte. De actrice etaleert daarin niet alleen een staaltje perfect teksttoneel, maar in haar tekst wordt genadeloos duidelijk dat homohaar van alle tijden is.

STILLE ZONDE/THE DIRTY WORK

Theater

★★★★☆

Door Altstadt Rotterdam, tekst Marjet Moorman, regie Vasilis Apostolatos 13/6, Theater Altstadt, Rotterdam. Daar t/m 21/6.